

Bezinning 296: Blijf bij ons ¹

Lucas 24,13-35 = 3° paaszondag in het A-jaar en Allerzielen (2 november) B-jaar

Het Woord

Diezelfde dag gingen twee van de leerlingen op weg naar een dorp dat Emmaüs heet en zestig stadië van Jeruzalem verwijderd ligt. Ze spraken met elkaar over alles wat er was voorgevallen. Terwijl ze zo met elkaar in gesprek waren, kwam Jezus zelf naar hen toe en liep met hen mee, maar hun blik werd vertroebeld, zodat ze Hem niet herkenden. Hij vroeg hun: 'Waar loopt u toch over te praten?' Daarop bleven ze somber gestemd staan. Een van hen, die Kleopas heette, antwoordde: 'Bent u dan de enige vreemdeling in Jeruzalem die niet weet wat daar deze dagen gebeurd is?' Jezus vroeg hun: 'Wat dan?' Ze antwoordden: 'Wat er gebeurd is met Jezus uit Nazaret, een machtig profeet in woord en daad in de ogen van God en van het hele volk. Onze hogepriesters en leiders hebben Hem ter dood laten veroordelen en laten kruisigen. Wij leefden in de hoop dat Hij degene was die Israël zou bevrijden, maar inmiddels is het de derde dag sinds dit alles gebeurd is. Bovendien hebben enkele vrouwen uit ons midden ons in verwarring gebracht. Toen ze vanmorgen vroeg naar het graf gingen, vonden ze zijn lichaam daar niet en ze kwamen zeggen dat er engelen aan hen waren verschenen. De engelen zeiden dat Hij leeft. Een paar van ons zijn toen ook naar het graf gegaan en troffen het aan zoals de vrouwen hadden gezegd, maar Jezus zagen ze niet.' Toen zei Hij tegen hen: 'Hebt u dan zo weinig verstand en bent u zo traag van begrip dat u niet gelooft in alles wat de profeten gezegd hebben? Moest de Messias al dat lijden niet ondergaan om zijn glorie binnen te gaan?' Daarna verklaarde Hij hun wat er in al de Schriften over Hem geschreven stond, en Hij begon bij Mozes en de Profeten.

Ze naderden het dorp waarheen ze op weg waren. Jezus deed alsof Hij verder wilde reizen. Maar ze drongen er sterk bij Hem op aan om dat niet te doen en zeiden: 'Blijf bij ons, want het is bijna avond en de dag loopt ten einde.' Hij ging mee het dorp in en bleef bij hen. Toen Hij met hen aan tafel aanlag, nam Hij het brood, sprak het zegengebed uit, brak het en gaf het hun. Nu werden hun ogen geopend en herkenden ze Hem. Maar Hij werd onttrokken aan hun blik. Daarop zeiden ze tegen elkaar: 'Brandde ons hart niet toen Hij onderweg met ons sprak en de Schriften voor ons ontsloot?' Ze stonden op en gingen meteen terug naar Jeruzalem, waar ze de elf en de anderen aantroffen, die tegen hen zeiden: 'De Heer is werkelijk uit de dood opgewekt en Hij is aan Simon verschenen!' De twee leerlingen vertelden wat er onderweg gebeurd was en hoe Hij zich aan hen kenbaar had gemaakt door het breken van het brood.

Een woord bij het Woord

De twee leerlingen hadden een diepe hoop gekoesterd, maar hun hoop was de grond ingeslagen. Of liever: aan het kruis geslagen. Het kruis had al hun verwachtingen in die grote profeet Jezus van Nazaret, machtig in werk en woord voor God en heel het volk, verbrijzeld. Ontmoedigd, diep bedroefd verlaten ze de groep van de leerlingen. Somberheid bedekt hun gelaat. En: ze blijven staan! Alle dynamiek is uit hun leven weggevloeid.

¹ Deze gebedsbezinning kwam tot stand vanuit de lectio divina-groep van Heule. Met dank aan de vijf deelnemers die op 28 april 2014 te Heule rond dit evangelieverhaal samenkwamen.

En toch: ze spreken met elkaar over alles wat is voorgevallen. Over die Jezus, die profeet, die godsman. We mogen van een geloofsgesprek spreken. Authentieke geloofsgesprekken zijn altijd getekend door de aanwezigheid van die derde, van God over wie men spreekt. Ook al is het in termen van ontmoediging.

Jezus gaat met hen mee. Hij laat hen vertellen. Tot tweemaal toe luistert Hij. Hij luistert lang. Het is belangrijk dat ze kunnen uitspreken wat in hen leeft. Zo haalt Jezus hen af waar ze staan, niet waar Hij zou willen dat ze al zijn aangekomen. En dan, dan neemt Hij hen mee in zijn verhaal. In zijn verhaal speelt de Schrift de hoofdrol. Hij bouwde dan ook heel zijn leven, roeping en zending op de Schrift, het Woord van zijn Vader. De Schrift is de sleutel om te begrijpen waarom Hij moest lijden en sterven en waarom Hij ook verrees uit de dood.

De twee formuleren dan een mooi gebed: 'Blijf bij ons.' Het is een gebed dat we elke ochtend en elke avond kunnen herhalen. Dat de verrezen Heer bij ons moge blijven! En ja, Jezus gaat in op hun wens, zelfs meer dan ze konden denken. Hij gaat bij hen binnen om bij hen te blijven. Vooral in het breken en eten van het brood gaat Hij bij hen binnen en blijft Hij in hen. En omdat Hij nu in hen leeft, kan Hij uit hun ogen verdwijnen. Want het belangrijkste van de het geloof, in het bijzonder de verrijzenis, blijft onzichtbaar voor de ogen.

Het Woord in mijn leven

Over welk aspect van mijn geloof ben ik het meest ontgoocheld? Met wie spreek ik over dat verdriet? Ervaar ik dan de aanwezigheid van de Derde? Wie mag aan mij zijn geloofszorgen verwoorden? Doe ik zijn of haar hart branden door het vuur van de Schrift? Herken ik de Heer aan het breken van het brood? Aan wie vertel ik de paasvreugde?

Bidden met het Woord

Heer, verrezen Christus,
Gij moest lijden en sterven.
Gij moest verrijzen uit de dood.
Blijf bij ons want het is donker.
Blijf bij ons want het is nacht.
Blijf bij ons want we twijfelen.
Blijf bij ons,
want we missen het heilig vuur.
Blijf bij ons, Heer,
want we missen jongeren in onze kerken.
Blijf bij ons, Heer, we missen voorgangers.
Maar vooral en van harte:
dank omdat Gij bij ons blijft,
altijd en in elke omstandigheid,
zeker als onze hoop verbrijzeld is. Amen.

© Eric Haelvoet 2014